

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet: 27-04-2017

SDS version: 1.1

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

---

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Goliath Lavaromatisk

Produkt-nr.: 1260

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Affedtningsmiddel til fjernelse af: Olie, fedt, asfalt og tjære.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse:

FR Kemi ApS

Tåstrupvej 36

DK-4300 Holbæk

tlf.: +45 59 43 55 03

fax: +45 59 43 56 05

www.fr-kemi.dk

Kontaktperson og mail:

Brian Rosendahl, fr-kemi@fr-kemi.dk

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:

mediator A/S, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: KN

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP (1272/2008): Asp. Tox. 1; H304, Eye Irrit. 2; H319, Aquatic Chronic 2; H411, EUH066.

Ordlyd af H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. Mærkningselementer

Signalord:

Fare

Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene. (H304)

Forårsager alvorlig øjenirritation. (H319)

Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger. (H411)

Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud. (EUH066)

Undgå udledning til miljøet. (P273)

Bær øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280)

I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge. Fremkald IKKE opkastning. (P301+P310+P331)

Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp. (P337+P313)

Udslip opsamles. (P391)

2.3. Andre farer

Produktet indeholder organiske opløsningsmidler. Udsættes man gentagende gange for organiske opløsningsmidler, kan det skade centralnervesystemet og de indre organer som f.eks. lever og nyrer.

Anden mærkning:

-

Andet

-

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1./3.2. Stoffer / Blandinger

Indholdsstof	Index-nr.	CAS/EF-nr.	CLP-klassificering	w/w %	Note
Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette paraffin	649-468-00-3	64742-55-8/ 265-158-7	Asp. Tox. 1; H304, EUH066	60-90	-
Dipropylenglycolmethylether	- / 01- 2119450011-60	34590-94-8/ 252-104-2	-	1-5	1
(Z)-Octadec-9-enylamine, ethoxylated	- / -	26635-93-8/ 500-048-7	Acute Tox. 4; H302, Eye Dam. 1; H318, Aquatic Acute 1; H400, Aquatic Chronic 1; H410, M=1	<3	-

1 = Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler.

Ordlyd af faresætninger – se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

- Indånding: Søg frisk luft. Hold den tilskadekomne under opsyn. Søg læge ved ubehag.
- Indtagelse: Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald ikke opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet så lavt, at der ikke kommer maveindhold i lungerne. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.
- Hud: Fjern forurenede tøj. Vask huden med vand og sæbe. Søg læge ved ubehag.
- Øjne: Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 5 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser. Søg læge.
- Forbrænding: Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.
- Øvrige oplysninger: Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjekontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge. Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Produktet er brandfarligt i henhold til Forsvarsministeriets regler. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft. Ved brand dannes farlige røggasser. Udsættes man for nedbrydningsprodukter, kan det give helbredsskader.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Hvis der er risiko for udsættelse for dampe og røggasser, skal der bæres luftforsynet åndedrætsværn. Kontamineret slukningsvand sendes til destruktion.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Brug personlige værnemidler – se pkt. 8. Undgå indånding og kontakt med hud og øjne.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Spild må ikke udledes til kloak og/eller overfladevand. Kontakt myndighederne i forbindelse med forurening af jord og vandmiljø samt ved udslip til kloak.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Spild inddæmnes og opsamles med sand eller andet absorberende ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere. Se pkt. 13 for bortskaffelse.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se under pkt. 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Produktet bør anvendes under velventilerede forhold. Der bør være adgang til rindende vand og øjenskyller.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenlighed

Produktet bør opbevares forsvarligt og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted. Opbevares brandsikkert. Beredskabsstyrelsens tekniske foreskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag.

Brandfareklasse og oplag

Brandfareklasse III-1, én oplagsenhed = 50 liter.

Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse. Vær opmærksom på at der kan være lempelser, jf. pkt. 3.1.2. i Forsvarsministeriets Bekendtgørelse nr. 1639 af 6/12/2016 om brandfarlige og brændbare væsker.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkning
Dipropylenglycolmethylether	50 ppm – 309 mg/m ³	E, H

E = Stoffet har en EF-grænseværdi. H = Stoffet kan optages gennem huden.

DNEL/PNEC-værdier:

DNEL – Dipropylenglycolmethylether:

Dermal	Long Term	Systemic effects	Workers	283 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	Workers	308 mg/m ³
Oral	Long Term	Systemic effects	General population	36 mg/kg bw/day
Dermal	Long Term	Systemic effects	General population	121 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	General population	37.2 mg/m ³

PNEC- Dipropylenglycolmethylether:

Water	Fresh	19 mg/L
Water	Marine	1.9 mg/L
Water	Intermittent releases	190 mg/L
Soil	-	2.74 mg/kg soil dw

8.2. Eksponeringskontrol

Der findes ikke et eksponeringsscenario til dette produkt.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Brug værnemidler som angivet nedenfor ved arbejde med produktet.

Personlige værnemidler:

Indånding:	Ved utilstrækkelig ventilation skal der anvendes åndedrætsværn med filter A.
Hænder:	Brug beskyttelseshandsker af nitrilgummi. Ved spild på handsken skiftes denne straks og hænderne vaskes med vand og sæbe.
Øjne:	Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.
Hud og krop:	Særligt arbejdstøj bør anvendes.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om muligt spildbakker under arbejdet.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende:	Klar flydende
Lugt:	Svag
Lugttærskel:	-
pH:	-
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	-
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	-
Flammepunkt (°C):	62
Fordampningshastighed:	-
Antændelighed (fast stof, luftart):	-
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	-
Damptryk (Pa):	-
Dampmassefylde (luft=1):	-
Relativ massefylde (g/cm ³):	0,83
Opløselighed:	Ikke opløseligt i vand
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand:	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	-
Dekomponeringstemperatur (°C):	-
Viskositet:	-
Eksplosive egenskaber:	-
Oxiderende egenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselig i fedt:	-
Overfladespænding (mN/m, 25 °C):	-

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger. Antændeligt ved temperaturer over flammepunktet.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå opvarmning og kontakt med antændelseskilder.

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen ved de anbefalede opbevaringsforhold.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Substans	Eksponeringsvej	Art	Test	Resultat
Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette paraffin	Oral	Rat	LD50	> 5000 mg/kg bw
Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette paraffin	Inhalation	Rat	LC50 / 4h	> 5.53 mg/L air
Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette paraffin	Dermal	Rabbit	LD50	> 5 000 mg/kg bw
Dipropylenglycolmethylether	Oral	Rat	LD50	> 5000 mg/kg bw
Dipropylenglycolmethylether	Inhalation	Rat	LC0 / 7 h	> 275 ppm
Dipropylenglycolmethylether	Dermal	Rabbit	LD50	10 mL/kg bw

Symptomer:

Indånding: Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.

Indtagelse: Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

Hudkontakt: Kan virke let irriterende. Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud. Kan optages gennem huden og give symptomer som svimmelhed og hovedpine.

Øjenkontakt: Irriterer øjnene. Giver svie og tåreflåd.

Langtidsvirkninger:

Langvarig eller gentagen påvirkning ved hudkontakt eller indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
Dipropylenglycolmethylether	96 h	Fish	LC50	> 1000 mg/L
Dipropylenglycolmethylether	48 h	Daphnia	LC50	> 1000 mg/L
Dipropylenglycolmethylether	72 h	Algae	EC50	> 969 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette paraffin	Nej	OECD Guideline 301 F	31% after 28 days
Dipropylenglycolmethylether	Ja	OECD Guideline 301 F	76 % after 28 days

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Dipropylenglycolmethylether	Nej	0.0043	-

12.4. Mobilitet i jord

-

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produktet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

12.6. Andre negative virkninger

Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald. Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer.

Kemikalieaffaldsgruppe	EAK- kode	Affaldstype
H	20 01 29	Detergenter indeholdende farlige stoffer.

Særlig mærkning:

-

Forurenet emballage:

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

Ifølge ADR 2017 er substanser/produkter underlagt af UN3077/UN3082 ikke farligt gods i mængder under 5 kg (eller 5 L) grundet SP 375.

14.1 -14.4.

ADR

UN-nr.:	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Transportfareklasse	Emballagegruppe
3082	MILJØFARLIG VÆSKE, FLYDENDE, N.O.S. ((Z)-Octadec-9-enylamine, ethoxylated)	9	III

IMDG

UN-no.:	Proper shipping name	Transport hazard class(es)	Packing group
3082	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. ((Z)-Octadec-9-enylamine, ethoxylated)	9	III

14.5. Miljøfarer

Hvis den transporterede mængde overskrider 5 kg eller liter skal der mærkes med miljøfare.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Krav om arbejdspladsbrugsanvisning, da produktet indeholder ≥ 1 % af et stof, som er klassificeret som sundhedsfarligt eller miljøfarligt efter Miljøministeriets regler.

Anvendelsesbegrænsninger:

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 239 af 06/04/2005 om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 559 af 17/06/2004 om arbejdets udførelse).

Krav om særlig uddannelse:

-

Anden mærkning:

Deklaration i henhold til EU Forordning nr. 648/2004:

30% eller derover alifatiske kulbrinter. Under 5% nonioniske overfladeaktive stoffer.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Andre oplysninger:

Kilder:

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre, med senere ændringer.

Bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser) - BEK nr. 1793 af 18/12/2015.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1369 af 25. november 2015 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 115 af 26. januar 2017 af lov om kemikalier.

Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører m.v. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø - BEK nr. 1794 af 18/12/2015.

Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald, med senere ændringer.

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

EU forordning nr. 276/2010.

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Den fulde ordlyd af H-sætninger omtalt i punkt 2+3:

H302 - Farlig ved indtagelse.

H304 - Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

H318 - Forårsager alvorlig øjenskade.

H319 - Forårsager alvorlig øjenirritation.

H400 - Meget giftig for vandlevende organismer.

H410 - Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

H411 - Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Andet

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i punkt 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

1-16 – Opdatering til CLP.

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:

1.0 (01-02-2012).
